

**Normativele veniturilor nete
ale gospodăriilor țărănești (de fermier) și gospodăriilor
casnice auxiliare, obținute de la activitatea agricolă în fitotehnie
și în sectorul zootehnic în anul 2022**
(conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 514 din 10.05.2007)

1. Normativele veniturilor nete ale gospodăriilor țărănești (de fermier) și gospodăriilor casnice auxiliare (în continuare – Normativele veniturilor nete) sunt elaborate conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 514 din 10 mai 2007. Scopul general de elaborare a Normativelor veniturilor nete îl constituie eficientizarea modului de acordare a compensațiilor nominative, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1117 din 27 octombrie 2005 „Cu privire la eficientizarea sistemului de asistență socială” [1].

Necesitatea elaborării Normativelor veniturilor nete din activitatea agricolă a fost stipulată în art. 5 al Legii asistenței sociale, precum și în Planul de acțiuni privind eficientizarea modului de acordare a asistenței sociale [2].

2. În calitate de bază metodică și metodologică pentru calcularea Normativelor veniturilor nete a fost utilizat „Regulamentul privind calcularea cuantumului venitului net normat, obținut de gospodăriile țărănești (de fermier) și gospodăriile casnice auxiliare de la producerea producției fito- și/sau zootehnice” [3], precum și metoda aprecierilor de tip expert.

3. În scopul evaluării cuantumului venitului net, au fost utilizate datele statistice privind structura suprafețelor cultivate, recolta medie a culturilor agricole și prețurile medii de vânzare a produselor agricole (fito- și zootehnice) în gospodăriile țărănești (de fermier), cu suprafața utilizată a terenurilor agricole până la 10 ha, și gospodăriile casnice auxiliare pentru zonele geografice (Nord, Centru, Sud) în anul 2022. Conținutul materialelor respective se prezintă în Anexele nr.1, 2 și 4. Tarifele normate ale costurilor produselor agricole sunt calculate în baza datelor actualizate privind consumurile variabile și fixe de producție (ex. Anexa nr.3, fragment).

4. Reieșind din faptul că aproximativ 10% din producătorii mici de producție agricolă (gospodăriile țărănești de fermier și gospodăriile casnice auxiliare) practică numai cultivarea plantelor (fitotehnie), calcularea normativelor veniturilor nete este efectuată separat pentru: (i) sectorul fitotehnic; (ii) sectorul zootehnic; (iii) sectorul agricol în ansamblu (Anexele nr. 6, 7 și 8).

1. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.151-153. art.1221.

2. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.42-44. art.249.

3. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.72-73 din 25 mai 2007. art.553.

5. Diferențierea normativelor veniturilor nete la nivel de raion, sat (comună) se face în baza bonității solurilor raionului, satului (comunei) respectiv. Mecanismul diferențierii normativelor veniturilor nete în cadrul fiecărei zone geografice aparte este reflectat în „Instrucțiunea privind modul de calculare a venitului net normat în gospodăriile țărănești (de fermier) și gospodăriile casnice auxiliare, obținut de la producerea și vânzarea producției fito- și/sau zootehnice” (Anexa nr.2. la Hotărârea Guvernului nr.514 din 10 mai 2007) [3, pag.30-31].

la Regulamentul privind calcularea cuantumului venitului net normat, obținut de gospodăriile țărănești (de fermier) și gospodăriile casnice auxiliare de la producerea producției fito și/sau zootehnică

Structura în fitotehnie
(terenuri însămânțate plus plantații multianuale = 100%, a.2022)

Culturi agricole	Zonele geografice			În medie pe republică
	Nord	Centru	Sud	
Gospodării țărănești (de fermier)*				
Grâu	6,1	4,6	22,2	9,0
Porumb	35,7	33,2	22,2	35,1
Alte culturi cerealiere	0,6	1,6	3,9	3,8
Floarea-soarelui	26,0	10,9	13,5	13,3
Legume	2,1	0,7	...	1,1
Cartof	0,9	0,2	...	0,3
Tutun	...	...	...	...
Sfeclă de zahăr	...	...	...	...
Struguri	...	13,8	17,3	14,0
Fructe	18,6	14,7	6,7	13,2
Alte culturi	10,0	20,3	14,2	10,3
Gospodăriile populației				
Grâu	0,2	0,6	0,1	0,2
Porumb	58,3	41,0	51,0	52,7
Alte culturi cerealiere	3,3	5,5	0,9	5,3
Floarea-soarelui	3,5	2,3	1,4	2,5
Legume	8,4	10,1	9,2	8,8
Cartof	6,1	4,9	7,0	5,8
Tutun	...	...	...	...
Sfeclă de zahăr	0,0	...	...	0,0
Struguri	1,2	27,4	10,8	13,0
Fructe	4,5	6,6	3,1	3,8
Alte culturi	14,4	1,6	16,6	7,8

* Aici și mai departe în această categorie de producători sânt incluse gospodăriile țărănești (de fermier) și persoanele, care au primit sectoare în contul cotelor de teren echivalent, cu suprafața terenurilor agricole până la 10 ha, dar n-au înregistrat gospodăria în modul stabilit (deoarece ele participă în cercetările statistice selective în categoria „gospodării țărănești (de fermier)” și separarea datelor pe ele nu este posibilă).

Anexa nr.2.
la Regulamentul privind calcularea cuantumului
venitului net normat, obținut de gospodăriile țărănești
(de fermier) și gospodăriile casnice auxiliare
de la producerea producției fito și/sau zootehnică

Recolta medie a culturilor agricole (a.2022)

(q/ha)

Culturi agricole	Zonele geografice			În medie pe republică
	Nord	Centru	Sud	
Gospodăriile țărănești (de fermier)				
Grâu	35,2	27,5	16,5	25,3
Porumb	26,0	10,2	9,2	22,9
Alte culturi cerealiere	23,2	7,2	6,1	22,2
Floarea-soarelui	12,1	9,7	5,7	10,7
Legume	36,4	49,9	52,3	37,5
Cartof	64,2	61,5	44,2	55,9
Tutun	...	...	...	...
Sfeclă de zahăr	...	...	...	...
Struguri	...	39,2	44,1	44,0
Fructe	109,1	54,3	46,4	61,2
Alte culturi *	x	x	x	x
Gospodăriile populației				
Grâu	23,2	10,5	14,2	22,9
Porumb	30,6	28,8	19,1	29,8
Alte culturi cerealiere	23,3	10,4	28,0	24,3
Floarea-soarelui	16,4	12,1	6,3	12,9
Legume	73,9	58,3	41,3	53,4
Cartof	77,2	59,5	73,6	72,3
Tutun	...	...	...	...
Sfeclă de zahăr	212,0	...	...	212,0
Struguri	9,9	42,7	44,5	40,5
Fructe	48,2	32,1	22,5	36,4
Alte culturi *	x	x	x	x

* Calcularea recoltei medii a culturilor agricole se efectuează pe fiecare cultură aparte, de aceea datele pe grupa „Alte culturi” nu se specifică.

**Cheltuieli de producție
(ex., porumb pentru boabe)**

a. 2022, lei

Specificare	Gospodarii casnice auxiliare					
	Recolta la hectar, q					
	30		35		40	
	la ha	la q	la ha	la q	la ha	la q
1. Consumuri variabile - total	7780,0	259,3	8546,0	244,2	8612,4	215,3
inclusiv:						
1.1. Semințe	700,0	23,3	700,0	20,0	700,0	17,5
1.2. Îngrășăminte	2660,7	88,7	2991,5	85,5	2991,5	74,8
1.3. Preparare chimice	1556,6	51,9	1704,0	48,7	1704,0	42,6
1.4. Operații mecanizate	2286,1	76,2	2476,6	70,8	2476,6	61,9
1.5. Operații manuale	350,0	11,7	425,0	12,1	489,5	12,2
1.6. Alte consumuri variabile	226,6	7,6	248,9	7,1	250,8	6,3
2. Consumuri constante – total	1553,4	51,8	1576,4	45,0	1578,4	39,5
inclusiv:						
2.1. Uzura mijloacelor fixe	150,0	5,0	150,0	4,3	150,0	3,8
2.2. Impozite și taxe	170,0	5,7	170,0	4,9	170,0	4,3
2.3. Plățile de arendă	1000,0	33,3	1000,0	28,6	1000,0	25,0
2.4. Alte consumuri constante directe	233,4	7,8	256,4	7,3	258,4	6,5
3. Consumuri directe - total	9333,4	311,1	10122,4	289,2	10190,8	254,8
4. Consumuri indirecte	280,0	9,3	303,7	8,7	305,7	7,6
5. Costul normat	9613,4	320,4	10426,0	297,9	10496,5	262,4

Anexa nr.4.

la Regulamentul privind calcularea cuantumului venitului net normat, obținut de gospodăriile țărănești (de fermier) și gospodăriile casnice auxiliare de la producerea producției fito și/sau zootehnică

Prețurile medii de piață a produselor agricole a gospodăriilor țărănești și gospodăriilor populației (a. 2022, conform f.1-achiz)

(lei/q)

Culturi agricole	Zonele geografice			În medie pe țară
	Nord	Centru	Sud	
Gospodării țărănești (de fermier) și gospodării casnice auxiliare				
Grâu	446,1	434,9	439,6	438,9
Porumb	372,3	396,6	287,3	393,7
Alte culturi cerealiere	...	...	...	...
Leguminoase boabe	963,4	520,3	2555,0	861,9
Floarea-soarelui	1037,3	1061,0	756,6	1041,4
Legume, total	536,6	404,7	1239,5	439,6
Cartof	643,2	696,0	859,5	690,6
Tutun	...	...	...	...
Sfeclă de zahăr	...	...	...	...
Struguri	438,0	338,5	351,6	348,6
Fructe și pomușoare	160,5	215,6	213,4	178,8
Alte culturi*	x	x	x	x

* calcularea prețurilor de vânzare se efectuează pe fiecare cultură aparte, de aceea datele pe grupa „Alte culturi ” nu se specifică

Componența zonelor geografice

Nord

mun. Bălți

Briceni

Dondușeni

Drochia

Edineț

Fălești

Florești

Glodeni

Ocnița

Rîșcani

Sîngerei

Soroca

Centru

mun. Chișinău

Anenii Noi

Călărași

Criuleni

Dubăsari

Hîncești

Ialoveni

Nisporeni

Orhei

Rezina

Strășeni

Șoldănești

Telenești

Ungheni

Sud

Basarabeasca

Cahul

Cantemir

Căușeni

Cimișlia

Leova

Ștefan-Vodă

Taraclia

UTA Gagauzia

Anexa nr.6.

Normativele veniturilor nete în fitotehnie* (a. 2022)

lei/ha

	Zonele geografice		
	Nord	Centru	Sud
Gospodării țărănești (de fermier)	5606,23	4133,81	3255,39
Gospodării casnice auxiliare	7091,00	8404,37	5709,43

* Venitul net normat pentru serele se calculează cu utilizarea coeficienților:

-serele fără încălzire k=3,4;

-serele cu încălzire k=5,6.

Anexa nr.7.

Normativele veniturilor nete în sectorul zootehnic (a. 2022)

lei/ha

	Zonele geografice		
	Nord	Centru	Sud
Gospodării țărănești (de fermier)	5109,00	3767,17	2966,66
Gospodării casnice auxiliare	11593,22	13740,48	9334,46

Anexa nr.8.

Normativele veniturilor nete în agricultură (a. 2022)

lei/ha

	Zonele geografice		
	Nord	Centru	Sud
Gospodării țărănești (de fermier)	10715,23	7900,98	6222,05
Gospodării casnice auxiliare	18684,22	22144,85	15043,89